

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені
академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра теорії та методики журналістської творчості

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БК. 2 ОСНОВИ ФОТОРЕПОРТАЖУ

Освітньої програми:
Рівня вищої освіти:
за спеціальністю:
галузі знань:

Журналістика
першого (бакалаврського)
061 Журналістика
06 Журналістика

Рівне-2021

Робоча програма **Основи фоторепортажу** для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти
галузі знань 06 Журналістика,
спеціальності: 061 Журналістика

Розробник: доцент кафедри теорії і методики журналістської творчості Харват О.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики журналістської творчості

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 року

Завідувач кафедри доц. Миронюк В. М.

(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року

Голова доц. Золяк В. В.

(підпис)

Гарант освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 «Журналістика» у галузі знань 06 «Журналістика» рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

доц. Золяк В. В.

(підпис)

© Харват О.М. 2021
© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені акад. С. Дем'янчука» 2021

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3/3	<p>Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Галузі знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика</p> <p>ОП Журналістика</p>	Вибірковий освітній компонент	
Змістових модулів – 2		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
		Семестр	
		5/6-й	5/6-й
		Лекції	
		6/4 год.	6/4 год.
		Практичні, семінарські	
		14/6 год.	4/2 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
60 год.		74 год.	
Вид контролю: залік/екзамен			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи фоторепортажу» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».

Головною метою викладання курсу «Основи фоторепортажу» є актуалізація у студентів опорних знань, практичних навичок та умінь.

Завдання курсу: закріпити засвоєні раніше знання, набуті раніше навички та уміння для того, аби студенти могли виконувати функції фотокореспондента у редакції друкованого чи Інтернет-ЗМІ, оскільки сучасні тенденції української журналістики передбачають, щоб пишучий журналіст вмів впевнено фотографувати.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи фоторепортажу» студенти **набувають таких програмних компетентностей: ЗК (загальні компетентності), СК (спеціальні фахові компетентності).**

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

Опанування дисципліною «Основи фоторепортажу» забезпечить наступні результати:

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

ПР17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Фоторепортаж як специфічний жанр відображення дійсності

Тема 1. Фоторепортаж у газеті: критерії, тенденції, перспективи. Визначення поняття фоторепортаж. Види фоторепортажів. Методи зйомки фоторепортажу.

Література: основна (1,2,7), додаткова (1,4)

Тема 2. Фоторепортаж як частина інформаційних жанрів. Хронікальний фоторепортаж. Інтерпретаційний репортаж. Подієвий фоторепортаж. Ситуаційна фотографія. Фотографія моменту Фотографія деталі. Образотворча фотографія.

Література: основна (2,5), додаткова (1,3)

Тема 3. Ракурс у фоторепортажах. Особливості підбору ракурсу для різних зйомок. Вправність репортера у фоторепортажах на відкритій місцевості та у приміщенні.

Література: основна (4,6) додаткова (2,3)

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Технічні особливості створення фоторепортажів

Тема 4. Редагування сюжетів фоторепортажів. Художнє оформлення газетної шпальти. Основи фотографії. Будова цифрового фотоапарата. Особливості деяких жанрів фотозйомки.

Література: основна (1, 2, 4,5), додаткова (1,3,4)

Тема 5. Основні тенденції репортажів районних та центральних медіа. Цифрова фотографія та особливості її використання у медіа. Технічні характеристики цифрових фотоапаратів для зйомок фоторепортажів у медіа різного поширення.

Література: основна (5,7), додаткова (1,2)

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		Заочна форма	
	всього	у тому числі	всього	у тому числі

		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Фоторепортаж як специфічний жанр відображення дійсності												
Тема 1. Фоторепортаж у газеті: критерії, тенденції, перспективи.	20	2	6			12	14	2	2			10
Тема 2. Фоторепортаж як частина інформаційних жанрів.	18	2	4			12	18	2				16
Тема 3. Ракурс у фоторепортажах.	18	2	4			12	20	2	2			16
Разом за змістовим модулем 1	60	6	14			36	52	6	4			42
Змістовий модуль 2. Технічні особливості створення фоторепортажів												
Тема 4. Редагування сюжетів фоторепортажів. Художнє оформлення газетної шпальти.	18	2	4			12	20	2	2			16
Тема 5. Основні тенденції репортажів районних та центральних медіа.	16	2	2			12	18	2				16
Разом за змістовим модулем 2	34	4	6			24	38	4	2			32
Усього годин	90	10	20			60	90	10	6			74

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Фоторепортаж як специфічний жанр відображення дійсності		
1.	Фоторепортаж у газеті: критерії, тенденції, перспективи.	6/2
2.	Фоторепортаж як частина інформаційних жанрів.	4/
3.	Ракурс у фоторепортажах.	4/2
Змістовий модуль 2. Технічні особливості створення фоторепортажів		
4.	Редагування сюжетів фоторепортажів. Художнє оформлення газетної шпальти.	4/2
5.	Основні тенденції репортажів районних та центральних медіа.	2/
	Разом	20/6 год.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Прес-служби: специфіка та форми роботи		
1.	Фоторепортаж у газеті: критерії, тенденції, перспективи.	12/10
2.	Фоторепортаж як частина інформаційних жанрів.	12/16
3.	Ракурс у фоторепортажах.	12/16
Змістовий модуль 2. Технічні особливості створення фоторепортажів		
4.	Редагування сюжетів фоторепортажів. Художнє оформлення газетної шпальти.	12/16

	шпальти.	
5.	Основні тенденції репортажів районних та центральних медіа.	12/16
	Разом	60/80 год.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Фоторепортаж як специфічний жанр відображення дійсності				
Тема 1. Фоторепортаж у газеті: критерії, тенденції, перспективи. Визначення поняття фоторепортаж. Види фоторепортажів. Методи зйомки фоторепортажу.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми Написання доповіді	Опитування, аналіз завдання.	<i>Література: основна (1,2,7), додаткова (1,4)</i>	20
Тема 2. Фоторепортаж як частина інформаційних жанрів. Хронікальний фоторепортаж. Інтерпретаційний репортаж. Подієвий фоторепортаж. Ситуаційна фотографія. Фотографія моменту Фотографія деталі. Образотворча фотографія.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми Написання доповіді	Опитування. Аналіз доповіді	<i>Література: основна (2,5), додаткова (1,3)</i>	20
Тема 3. Ракурс у фоторепортажах. Особливості підбору ракурсу для різних зйомок. Вправність репортера у фоторепортажах на відкритій місцевості та у приміщенні.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми Написання доповіді	Опитування. Аналіз реферату.	<i>Література: основна (4,6) додаткова (2,3)</i>	20
Змістовий модуль 2. Технічні особливості створення фоторепортажів				
Тема 4. Редагування сюжетів фоторепортажів. Художнє оформлення газетної шпальти. Основи фотографії. Будова цифрового фотоапарата. Особливості деяких жанрів фотозйомки.	Вивчення лекційного матеріалу. Написання огляду даної теми Написання доповіді	Опитування. Аналіз доповіді Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій)	<i>Література: основна (1, 2, 4,5), додаткова (1,3,4)</i>	30

Тема 5. Основні тенденції репортажів районних та центральних медіа. Цифрова фотографія та особливості її використання у медіа. Технічні характеристики цифрових фотоапаратів для зйомок фоторепортажів у медіа різного поширення.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми Написання доповіді	Опитування. Кейс-метод (аналіз журналістського проекту)	<i>Література:</i> <i>основна (5,7),</i> <i>додаткова (1,2)</i>	30
--	--	--	---	----

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Підготувати реферат на одну з наведених тем:

1. Проблема вибору теми і її розробки у фотожурналістиці (Політика, економіка, культура, соціальна сфера).
2. Тема народної творчості в сучасній фотожурналістиці.
3. Тема культури в сучасній фотожурналістиці і її розвиток в творчості відомих фотомайстрів.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Інтерактивні лекції, евристичне навчання, кейс-метод, лекції-дискусії, мозковий штурм, обмін думками (think-pair-share), практико-орієнтоване навчання, творчий метод, тренінги в активному режимі

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестова перевірка знань, поточні контрольні роботи, підсумковий контроль (залік).

11. ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАТЬ

1. Народження фотографії
2. Роль фоторепортажу в системі засобів масової інформації.
3. Особливості жанрів фотожурналістики.
4. Технічні засоби фотожурналістики.
5. Фоторепортажі в друкованих ЗМІ. Технічні вимоги до фотоілюстрацій
6. Фото без коментарів.
7. Необхідність зображень в друкованих ЗМІ.
8. Інформаційний коментар фотознімків.
9. Створення підпису до фоторепортажів.
10. Розміщення фото на шпальтах.
11. Художня та документальна фотографія
12. Методика фотозйомки.
13. Теоретичні прийоми фотозйомки у фотожурналістиці
14. Поняття експозиції кадру
15. Точка зйомки.
16. Ракурс у фоторепортажі.
17. Експозиція.
18. Визначення поняття фоторепортаж.
19. Види фоторепортажів.
20. Методи зйомки фоторепортажу

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1				
T1	T2	T3	40	100
20	20	20		

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 2				
T4		T5	40	100
30		30		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	

35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.
3. ТЗН.
4. Навчальні демонстрації.
5. Комп'ютерне забезпечення.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Акчурин Д.Г. Основы современной фотожурналистики : учеб. пособие / Д.Г. Акчурин. - Казань : Каз. ун-т, 2012. - 232 с. - Библиогр. в примеч.
2. Шаповал Ю.Г. Фотожурналистика: Навчальний посібник. - Рівне, 2007.-76с.
3. Лиженков А. Практична фотожурналистика. А.Е. Лыженков. — 2010
4. Бальтерманц І.Д. Специфика содержания и формы фотожурналистики. – М.Изд-во Моск.ун-та, 1981.
5. Березин В.М. Теория массовой коммуникации: сущность, каналы, действие. - М.:Изд-во Рип-холдинг, 2003.
6. Ворон Н. Жанры фотожурналистики. Навчальний посібник, М.: Вид-во МГУ, 2012. - 145 с. www.journ.msu.ru
7. Гуревич С. М. Газета: вчера, сегодня, завтра/ С. М. Гуревич. -М.: Аспект Пресс, 2004.
8. Здоровета В. Теорія і методика журналістської творчості. -Львів: ПАІС, 2004.

ДОПОМІЖНА

1. Вайшенберг З. Новинна журналістика. - К.: Центр вільної преси, 2004.
2. Вартанов А.С. Фотография: документ и образ / Ан. Вартанов. – М. : Планета, 1983. – 271 с. : ил.
3. Ворошилов В. В. Журналистика : учебник для студентов вузов, обучающихся по гуманитарным специальностям/ В. В. Ворошилов; Санкт-Петербургский государственный университет сервиса и экономики. -7-е изд., стер.. -М.: КноРус, 2010
4. Хеджкоу Д. Искусство цветной фотографии. М., 1981.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Колосов А. Новый взгляд на жанры фотожурналистики [Электронный ресурс] // Relga : [науч.-культуролог. сетевое издание]. – 2014. – № 6 (279). – URL: [http://www.relga.ru/Environ/WebObjects/tgu-www.woa/wa/Main?textid=1961&level1=main&level2=articles\(25.05.2014\)](http://www.relga.ru/Environ/WebObjects/tgu-www.woa/wa/Main?textid=1961&level1=main&level2=articles(25.05.2014)).
2. Ким М.Н. Технология создания журналистского произведения : [монография] / М.Н. Ким. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2001. – 319 с. ; То же [Электронный ресурс]. – URL: <http://evartist.narod.ru/text/71.htm> (25.05.14).

3. Виноградов Д. Выбор темы для репортажа и где ее искать [Электронный ресурс] // Репортаж из букв / Д. Виноградов ; Живой Журнал : [сервис онлайн-дневников]. – [Б.м, б.г.]. – URL: <http://to-report.livejournal.com/3836.html> (25.05.14).
4. Смирнова С.Ю. Творческие аспекты самостоятельного контента региональной фотопублицистики // Вестн. Воронеж. гос. ун-та. Сер. Филология. Журналистика. – 2013. – № 1. – С. 199-202. – Библиогр.: с. 212 ; То же [Электронный ресурс]. – URL: <http://www.vestnik.vsu.ru/pdf/philolog/2014/01/2014-01-48.pdf> (25.05.14).
5. Хозиев Б.Р. Выбор темы и ее разработка // Вестн. Владикавказ. науч. центра. – 2008. – Т. 8, № 2. – С. 23-26 ; То же [Электронный ресурс]. – URL: <http://www.vestnik-vnc.mwport.ru/LinkClick.aspx?fileticket=MOodPg40M5I=&tabid=1721&mid=2433&forcedownload=...> (25.05.14).
6. Ганюшин А.А. Восприятие и манипуляции в цифровой фотографии в 1990–2000 гг. [Электронный ресурс] // Медиаскоп : электрон. науч. журн. - 2014. - № 1. - URL: <http://www.mediascope.ru/node/1491> (24.04.2014)
7. Ларьков Н.С. Документоведение. - М. : АСТ, 2006. – 427 с. – Из содерж.: 4.5. Фотодокументирование ; То же [Электронный ресурс]. – URL: <http://www.pandia.ru/text/77/272/57685.php> (24.04.2014)
8. Запечатленная эпоха (из собрания Центрального архива аудиовизуальных документов Москвы) : о творчестве одного из виднейших отечественных мастеров фоторепортажа Василия Васильевича Егорова (1917-2007) / подгот. Е.В. Харитонова // Моск. журн. История гос-ва Российского. - 2008. - № 4. - С. 42-53. - (Архив) ; То же [Электронный ресурс]. – URL: <http://mj.rusk.ru/show.php?idar=801450> (09.04.14).
9. Лучший советский фотожурналист [Электронный ресурс] // ADME : [сайт]. – [Б.м., 2013]. – URL: <http://www.adme.ru/fotograf/luchshij-sovetskij-fotozhurnalist-488705/> (09.04.14).
10. Толкачева И. Фотография в художественном процессе рубежа XIX-XX веков [Электронный ресурс] // Photographer.Ru : [сайт]. - [Б.м.], 1999-2013. - URL: <http://www.photographer.ru/cult/history/699.htm> (14.01.13).
11. Захаров С Жанры региональной фотожурналистики : учеб.-метод. комплекс / С. Захаров, И. Мясников. – Томск : ТГУ, 2010. ; Аннотация [Электронный ресурс]. - URL: <http://ido.tsu.ru/cd-dvd/0/3897/> (27.12.2012).
12. Иванов В. Сирота по имени фотожурналистика [Электронный ресурс] // В. Б. Иванов : сайт. – Красноярск, 2009-2012. - URL: <http://www.severin60.ru/more/177/> (27.12.2012).